

Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetlere, Tüketici Lehine Yapılan Sigorta Sözleşmeleri ile Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmelerine İlişkin Yönetmelik'in Uygulanmasına Dair Sorulara İlişkin Sektör Duyurusu

Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetlere, Tüketici Lehine Yapılan Sigorta Sözleşmeleri ile Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmelerine İlişkin Yönetmeliğin uygulanmasında ortaya çıkan tereddütleri gidermek üzere Müsteşarlığımıza iletilen sorular çerçevesinde aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

1. Acentelerin yaptıkları mesafeli satışlarda sistemin uygunluğu her bir acente bazında mı değerlendirilecek yoksa bunlardan sigorta şirketi mi sorumlu olacaktır?

Acentelerce yapılan mesafeli satışlara ilişkin bildirim yükümlülüğü risk üstleniciye aittir. Şu kadar ki, risk üstlenen sigorta şirketi, mesafeli sözleşme akdetmek isteyen acente için bildirim yapmaktan kaçınamaz. Acentenin talebi halinde, bu talebi zaman geçirmeksizin Müsteşarlığa iletir. Birden fazla acentenin bir araya gelerek oluşturacakları sistemler için ise bu acenteler veya temsilcileri tarafından Müsteşarlığa müracaat edilecektir.

2. Broker Yönetmelik kapsamında mıdır?

Sigorta ettirenin temsilcisi konumundaki brokerler Yönetmelik kapsamı dışındadır.

3. İşsizlik ya da geçici iş göremezlik gibi teminatlar, Yönetmeliğin 5. maddesi kapsamında yardımcı hizmet kapsamına girer mi?

Yönetmeliğin 5. maddesinde yer alan “borçların ifası” ndan kasıt, sigortacının sigorta sözleşmesinden doğan borçlarının ifasıdır. Bu noktada, sigorta şirketinin yapmış olduğu sözleşmenin konusu ile bağlantılı şekilde borçların ifasına yönelik yardımcı hizmet kapsamına, bağımsız ya da ek teminat şeklinde sigorta sözleşmesine konu teşkil edebilecek, işsizlik ya da geçici iş göremezlik gibi teminatlar girmez.

4. Yönetmeliğin 8. maddesinde düzenlenen “tüketici lehine yapılan sözleşme”nin niteliği nedir?

Tüketici lehine yapılan sözleşme kavramı, Türk Borçlar Kanunu’nda belirtilen üçüncü şahıs lehine yapılan sözleşmelerin bir uygulaması olup bu kapsamda akdedilen bütün sözleşmeler için geçerlidir.

5. Tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmesinde, tüketiciye sigorta şirketinin isminin bildirilmesi gerekliliğinin, kişilerin sigorta şirketini seçme hakkını sınırlandırılmayacağı ilkesini karşısındaki durumu nedir?

Sigorta teminatının hangi şirket tarafından verildiği ile rizikonun gerçekleşmesi hâlinde sigorta tazminatının, riski üstlenen şirket tarafından sigortacılık mevzuatı uyarınca ödeneceğinin tüketiciye açıkça belirtilmesi gerekliliği, Sigortacılık Kanunu'nun 32. maddesi ve Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigortalar Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 10. maddesinde belirtilen “kişilerin sigorta şirketini seçme hakkı sınırlandırılmaz” ilkesinden bağımsızdır. Şöyle ki, söz konusu ilkenin muhatabı, sigorta sözleşmesine taraf olan sigorta ettirendir. İlke, tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmeleri açısından değerlendirildiğinde sigorta şirketini

seçme hakkı sınırlandırılmayacak olan, tüketici lehine sigorta sözleşmesini akdeden sigorta ettirendir ki bu da krediyi kullanan tüketici değil, krediyi veren kuruluştur. Diğer bir ifade ile kredi kullanan kişi sigorta ettiren değil, sigortalıdır.

6. Sigorta sözleşmelerinde sigorta ettirenin sigorta şirketinden ya da emeklilik şirketinden ücret, komisyon veya benzeri menfaat elde edemeyeceğine ilişkin düzenlemenin, sigorta ettiren ile acente sıfatının aynı kişide toplandığı sigorta sözleşmelerinde ne şekilde uygulanacaktır?

Banka ya da özel kanunla kurulmuş ve kendisine sigorta acenteliği yapma yetkisi tanınan kuruluş, sigorta ettiren sıfatıyla tüketici lehine yaptığı sözleşmede aynı zamanda acente sıfatıyla hareket ediyorsa; Türk Ticaret Kanunu gereği acentelik sıfatına bağlı olarak komisyon elde edebilir. Bu durum kanundan doğan bir hakkın yönetmelikle sınırlandırılmayacağı ilkesinin doğal bir sonucudur. Ancak, tüketici lehine sözleşme yapan kişinin - örneğin cep telefonu satan bir tekno marketin- aynı zamanda acente sıfatı da olamayacağından Yönetmeliğin ilgili maddesi kapsamında sigorta şirketinden komisyon veya başka bir menfaat elde etmesi mümkün değildir .

7. Tüketici lehine yapılan sözleşmede sigorta sözleşmesinin yapılmasına esas teşkil eden sözleşme ifadesinin kapsamı nedir?

Sigorta sözleşmesinin yapılmasına esas teşkil eden sözleşme, sigorta sözleşmesinin yapılmasını gerekli kılan sözleşmeyi ifade eder. Örneğin, bankaların yaptıkları kredi sözleşmesi ile bağlantılı hayat sigortası sözleşmesinde, sigorta sözleşmesine esas teşkil eden sözleşme, kredi sözleşmesidir.

8. Yönetmeliğin 9. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "poliçelerin elektronik ortamda düzenlendiği hâllerde, şirketin poliçeyi imzalama yükümlülüğü elektronik imza ile yerine getirilir" hükmündeki "elektronik imza" ifadesi neleri kapsar?

İlgili maddedeki "elektronik imza" ifadesi, Türk Ticaret Kanunu'nun 1526. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "elektronik araç" ifadesine karşılık gelir.

9. Yönetmeliğin 10. maddesi kapsamında hangi tür sözleşmeler herkese açık öneri ile yapılabilir?

Yönetmelikte belirtilen kriterleri karşılamak koşuluyla tüm sigorta sözleşmeleri herkese açık öneride bulunularak akdedilebilir. Türk Borçlar Kanunu çerçevesinde herkese açık öneride bulunan, sözleşme kurma iradesini herkese karşı kesin biçimde beyan ederek muhataba sözleşmeyi kurma imkanı verir.

10. Yönetmeliğin 10. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "teknik personel" in sahip olması gereken yeterlilikler nelerdir?

Teknik personel, sigorta şirketlerinin teknik bölümlerinde en az bir yıl çalışmış asgari lise mezunu kişiler ile acente veya broker teknik personeli ünvanını almış kişileri ifade eder. Bununla birlikte, Sigortacılık Eğitim Merkezi Teknik Personel Yeterlilik Sınavını kazanmış veya SEGEM tarafından verilen teknik personel eğitimi sertifikasına sahip olup, yeterli deneyim süresini doldurmakla birlikte hâlen bir işte çalışmayanlar da teknik personel sayılır.

